

Schoolondersteuningsprofiel 2018-2019

CBS de Duif

CBS de Duif
Marienstein 180
1852 SN Heiloo
duif.tabijn.nl

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland
Website: www.ppo-nk.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel	4
2. Algemeen	5
2.1 Wat is passend onderwijs?.....	5
2.2 Samenwerking binnen primair onderwijs Noord-Kennemerland	5
2.3 Ouders en kind	5
2.4 Ouders en kind op onze school.....	6
3. Onderwijsondersteuning	7
3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie	7
3.2 Handelingsgericht werken	8
3.3 Onze uitgangssituatie	9
3.4 Maatschappelijke ontwikkelingen.....	10
3.5 Analyse schoolpopulatie	10
3.5.1 Factoren leerlingen.....	10
3.5.2 Factoren opvoedsituatie leerling	11
3.5.3 Factoren sociaal netwerk van de leerlingen.....	12
3.5.4 Leerlingen	13
3.6 Inrichting onderwijsondersteuning.....	15
3.6.1 Toetsen en testen.....	15
3.6.2 Leerlingvolgsysteem (LVS)	16
3.6.3 Pedagogisch klimaat	16
3.6.4 Bespreekmomenten.....	16
3.6.5 Leerlingen met extra zorg	16
3.6.6 Kinderen met lees- en/of spellingsproblemen.....	17
3.6.7 Leerlingen met een doublure	18
3.6.8 Zieke leerlingen	18
3.6.9 Kleuterverlenging	18
4. Ons schoolondersteuningsprofiel.....	19
5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze	26
5.1 Ondersteuningsniveaus	26
5.2 Werkwijze	28
6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school.....	29
7. Bijlagen	30

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen. Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school. Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders: Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school: We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie: We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied: We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband: Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel is een aanvulling op het schoolplan. In het schoolplan vindt u de verantwoording van hoe CBS de Duif werkt en hoe de school zich wil ontwikkelen. Elk schooljaar vertalen wij als team, samen met ouders, de ambities en doelen naar activiteiten in een jaarplan. Het jaarplan wordt tussentijds en aan het einde van het schooljaar geëvalueerd en dient als startpunt voor het volgende schooljaar. Alle belangrijke informatie over de dagelijkse gang van zaken wordt aan u medegedeeld via de schoolgids.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetswijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

2.4 Ouders en kind op onze school

Leerkrachten en ouders hebben een gemeenschappelijk belang: dat hun leerling/kind zich, gezien zijn mogelijkheden en talenten, optimaal ontwikkelt op school en thuis. In de samenwerking hebben zowel leerkrachten als ouders een wezenlijke bijdrage. Onderwijs geven is de primaire verantwoordelijkheid van het schoolteam. Opvoeden is de primaire verantwoordelijkheid van ouders. Ouders kunnen meedenken over het onderwijs en leerkrachten over de opvoeding. Voor kinderen is het van groot belang dat de samenwerking tussen hun leerkracht en ouders constructief verloopt. Zij hebben leerkrachten en ouders nodig die op één lijn zitten, dit geeft jonge kinderen veiligheid en oudere kinderen houvast.

Onze school baseert de missie en visie op de volgende profielpijlers:

- Open en respectvol
- Presenteren
- Presteren
- Talentontwikkeling

Om de ontwikkeling van de kinderen te bespreken worden er 3.0 gesprekken gevoerd in de groepen 4, 6 en 8, met ouders en leerlingen.

Wij betrekken de kinderen bij hun eigen ontwikkeling, omdat zij goed in staat zijn aan te geven wat hun onderwijsbehoeften zijn. Dit gebeurt in alle groepen door het voeren van kindgesprekken en kindplannen. Leerlingen kunnen leerkrachten ook waardevolle feedback geven: wat doen leerkrachten goed en wat zouden ze beter kunnen doen?

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

Wij streven erna dat elke leerling zich bij ons op school veilig kan voelen en gerespecteerd wordt zoals hij/zij is. Ons doel is dat ieder kind zich zo ver mogelijk kan ontwikkelen binnen zijn eigen mogelijkheden.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (zie hoofdstuk 5).

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband bieden vastgestelde basisondersteuning. Er zijn 4 aspecten van basisondersteuning:

1. de basiskwaliteit van de school, vastgesteld door de inspectie;
2. de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur van de school;
3. planmatig werken op het niveau van de leerling;
4. preventieve en licht curatieve interventies zoals protocollen dyslexie en dyscalculie, fysieke en/of sociale toegankelijkheid, curatieve ondersteuning in samenwerking met school interne en externe specialisten.

Wij werken met leerkrachten en een intern begeleider die in staat zijn om aan deze basisondersteuning te voldoen. We streven ernaar dat iedere leerling binnen onze school de zorg krijgt die hij/zij nodig heeft. De ondersteuning moet toereikend zijn voor leerlingen zodat zij kunnen functioneren zonder dat de eigen veiligheid of die van hun omgeving in het geding komt.

In het samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs-Noord Kennemerland onderscheiden we de volgende niveaus van ondersteuning:

- ondersteuningsniveau 0: basisondersteuning;
- ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basis-ondersteuning;
- ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen;
- ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen;
- ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O.

Binnen alle niveaus van ondersteuning voert de leerkracht de cyclus handelingsgericht werken (verder genoemd als HGW) uit. Het handelingsgericht werken heeft een grote overlap met opbrengstgericht werken (OGW). De (eventuele) zorg voor een leerling start bij het inschrijven van de leerling. Elke cyclus (minimaal twee keer per schooljaar) wordt afgerond met een groepsbespreking. Tijdens de evaluatie/bespreking wordt altijd gekeken of het ondersteuningsniveau nog passend is bij een leerling en deze wordt zo nodig aangepast. Voor een verder toelichting op de ondersteuningsniveaus zie hoofdstuk 5.1.

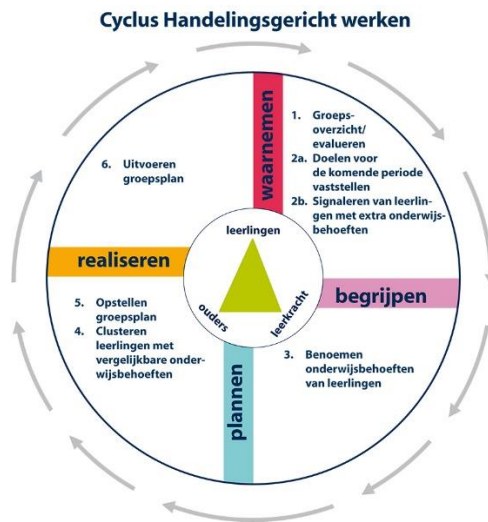
3.2 Handelingsgericht werken

Volgens onderstaand stappenplan gaan wij om met Opbrengstgericht werken binnen onze school. Wij maken daarbij gebruik van de principes van HGW (Handelingsgericht werken). Handelingsgericht werken (HGW) wil de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast.

HGW gaat uit van zeven principes:

1. Onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.
2. Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
3. De leerkracht doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders. Als een leerkracht een negatief beeld heeft van de leerling, dan ziet men vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leerkracht dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.
5. Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijn doelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (zie hieronder). Ze worden SMARTI geformuleerd.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep in een groepsplan. De leerkracht doet dit ook op individueel niveau voor de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.

Deze cyclus kent vier fasen:

1. Signaleren: Onder andere het signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
2. Analyseren: Hieronder valt het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
3. Plannen: De leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en een groepsplan opstellen.
4. Realiseren: Het groepsplan in de praktijk uitvoeren.

3.3 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

3.4 Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgericht methodiek¹. We kijken vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- Sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

3.5 Analyse schoolpopulatie

Analyse schoolpopulatie bevat 3 onderdelen:

1. factoren leerlingen;
2. factoren opvoedsituatie leerlingen;
3. factoren sociale netwerk van de leerlingen.

3.5.1 Factoren leerlingen

CBS de Duif heeft rond de 4% gewichtenleerlingen. Rond de 7% van onze leerlingen heeft een buitenlandse afkomst. Ze zijn afkomstig uit verschillende landen. De leerlingen worden ingedeeld in 4 ondersteuningsniveaus. (zie paragraaf 3.1) We hebben leerlingen met niveau 0 t/m 3 binnen onze school. Leerlingen met niveau 4 gaan naar het SBO/SO.

Om ervoor te zorgen dat kinderen een betere start maken aan het begin van de basisschool en om onderwijs- of ontwikkelingsachterstand bij jonge kinderen tot 6 jaar te verminderen, bieden wij vroegschoolse educatie aan (VVE). Dit bieden wij aan via de peuterspeelzaal van stichting Forte.

Als we kijken naar de uitstroom van de afgelopen jaren zitten wij op een gemiddelde uitstroom van HAVO met uitschieters naar boven en naar beneden. Aan het einde van

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

groep 8 nemen wij de Centrale Eindtoets af om de verplichte vaardigheden lezen, taalverzorging en rekenen te meten. We scoren boven het landelijk gemiddelde.

De leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hebben onze bijzondere aandacht. Dit kunnen leerlingen zijn van wie de leerprestaties achterblijven, maar ook leerlingen voor wie het reguliere onderwijsaanbod te weinig uitdaging biedt. Om ook deze leerlingen te motiveren en te zorgen voor succeservaringen, bieden wij op diverse manieren zorg buiten de groep aan. Deze zorg is dan volledig afgestemd op de specifieke onderwijsbehoefte van de individuele leerling en zorgt ervoor dat ook deze leerlingen kunnen groeien op hun eigen niveau.

Onze school kan op diverse manieren extra hulp bieden buiten de groep. Zo kunnen de leerlingen ondersteuning krijgen van een onderwijsassistent of van oud-leerkrachten en vrijwilligers. Ook kan het voorkomen dat leerlingen specifieke ondersteuning krijgen van personen van buiten de school.

Naast de huidige zorg buiten de groep die wij op dit moment bieden, zullen wij vanaf januari ook een pilot starten met een begeleidingsgroep 'leren leren'. Deze groep is bedoeld voor leerlingen voor wie het extra aanbod in de groep niet toereikend is en voor leerlingen die extra hulp nodig hebben voor de ontwikkeling van een goede leerhouding en motivatie. Binnen deze begeleidingsgroep zal er gewerkt worden aan uitdagende projecten en een goede werkhouding.

3.5.4 Factoren opvoedsituatie leerling

De school staat in een wijk met enkele flats, rijtjeshuizen en vrijstaande huizen. Het opleidingsniveau van de ouders is bij ons op school overwegend hoog opgeleid (HBO-niveau en universitaire studies).

Noodzakelijke ondersteuningsbehoeften ouders:

Betrokkenheid/participatie in de school

- Ouders stellen informatie op prijs, wekelijks digitale informatie via social schools en groepsspecifieke door de leerkracht persoonlijk of via social schools.

Onderbouwing en achtergrond van keuzes door de school

- Ouders bespreken hun verwachtingen van de school en zien graag gelijke kansen voor elke leerling. Ouders maken een bewuste keuze voor de kwaliteit en identiteit van de school.

Hulp bij de ondersteuning NT2-ouders

- Ouders stellen zich kwetsbaar op. Ouders krijgen ondersteuning in de Nederlandse taalvaardigheid door vrijwilligers op school.

Hulp bij de opvoeding

- Bij zorgen bij de opvoeding worden ouders doorverwezen naar het sociaal team (adviezen via zorgconsulent gemeente).

Begeleiding bij schoolse zaken

- Ouders worden graag de goede richting in geholpen met tips en strategieën.

3.5.3 Factoren sociaal netwerk van de leerlingen

Wanneer er gekeken wordt naar de gezondheidsatlas van de gemeente Heiloo zien we de volgende ontwikkelingen:

- In Heiloo heeft 6,2% enige moeite en 1,6% grote moeite om rond te komen. Dit percentage is lager dan de regio.
- In Heiloo heeft 17,7% van de 4-12 jarigen een verhoogd risico op sociaal-emotionele problemen. Dit percentage wijkt niet af van de regio (19,5%). Jongens en 8-12 jarigen hebben vaker een verhoogd risico dan meisjes en 4-8 jarigen.
- In Heiloo voldoet 81,3% van de kinderen van 4-12 jaar aan de beweegnorm, dit is vergelijkbaar met de regio (80,1%). Jongens en 8-12 jarigen voldoen vaker aan de beweegnorm dan meisjes en 4-8 jarigen.
- In Heiloo speelt 28,4% van de kinderen van 0-12 weinig buiten (minder dan 3,5 uur per week). 9,8% speelt veel buiten (meer dan 14 uur per week).
- Van de kinderen in Heiloo tussen 4 en 12 jaar heeft 70,2% een zwemdiploma; 36,7% van de kinderen van 4-8 jaar en 98,6% van de kinderen van 8-12 jaar. 18,5% van de 4-12 jarigen zit op zwemles.
- De meeste ouders in Heiloo vinden de buurt waarin zij wonen kindvriendelijk (88,5%).
- 10,5% van de kinderen in Heiloo kijkt dagelijks langer dan 2 uur naar een beeldscherm. Dit is vergelijkbaar met de regio (13,0%). Naarmate de leeftijd stijgt kijken kinderen vaker langer dan 2 uur per dag naar een beeldscherm.
- 11,7% van de ouders heeft behoefte aan deskundige hulp of advies in verband met de opvoeding van hun kind. Dit percentage is vergelijkbaar met de regio (12,3%). Ouders van kinderen van 8-12 jaar hebben vaker behoefte aan hulp en advies dan ouders van 0-8 jarigen. Dit geldt ook voor ouders van jongens.
- 31,5% van de basisschoolkinderen verzuimde van school in de voorgaande vier weken vanwege ziekte. Bij 11,5% van de kinderen betrof het 1 dag, bij 7,2% 2 dagen en bij 12,6% 3 dagen of meer.
- Van de kinderen in de gemeente Heiloo ontbijt 99,2% op minstens 5 dagen per week.

Binnen de school hebben wij te maken met:

- Consulenzorg vanuit de gemeente
- Wijkagent
- Onderwijsconsulent, een onafhankelijke deskundige waar ouders en de school een beroep op kunnen doen bij vragen over bijvoorbeeld het ondersteuningsaanbod.
- Buitenschoolse opvang
- Schoolarts/verpleegkundige
- Logopedist
- Extra voorzieningen voor leerlingen: Playing for succes (Gericht op leerlingen tussen 9 en 14 jaar die om sociaal-emotionele redenen niet de prestaties leveren die op school van ze verwacht worden), Sta Sterk trainingen
- Externen (denk hierbij aan Visio, fysiotherapeut, psycholoog enz.)

Demografische ontwikkelingen;

- Gemeente Heiloo is een krimpgemeente (tussen 2007 en 2017 heeft er een daling van het aantal basisschoolleerlingen plaatsgevonden van 25%).
- Op dit moment profiteert de Duif van nieuwe leerlingen uit nieuwbouwlocaties rondom de school, te weten Nieuw Varnebroek en Zuiderloo.
- Doordat de school voorschoolse en naschoolse opvang biedt naast een continuïteitsrooster, kiezen ouders ook buiten het directe voedingsgebied voor De Duif.

3.5.4 Leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van de leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

Leerstijlen en motivatie

- Denkers of doeners? Actieve of passieve leerhouding?
- Uitstroom, leerlingen met extra ondersteuning, verwijzingen.

Taalsituatie

- Moedertaal, NT2, VVE.

De 10 clusters in onderwijsbehoeften

- Aantal leerlingen met begeleiding

Leerstijl en motivatie van de leerlingen:

De leerlingen van CBS de Duif zijn overwegend denkers met een actieve leerhouding. Ze zijn betrokken, worden veelal positief gestimuleerd vanuit huis, staan open voor leren en hierop is ons onderwijsaanbod gebaseerd. Jaarlijks evalueren wij, toetsen wij en passen onderwijsaanbod aan waar nodig.

Het afgelopen schooljaar (2017-2018) zijn er in totaal:

1 leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)

0 leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)

Hebben 25 leerlingen structureel en wekelijks extra ondersteuning gekregen in school.

Hebben 3 leerlingen een eigen leerlijn gehad.

Afgelopen 3 jaar zijn er in totaal:

1 leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)

0 leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)

Hebben 25 leerlingen extra ondersteuning gekregen in school.

Hebben 3 leerlingen een eigen leerlijn gehad.

Deelname aan het onderwijs:

		Aantal/%
Schoolloopbaan/doubleren	verlengingen	5%
	onderbouw	1%
	middenbouw	0%
	bovenbouw	0%
Ziekteverzuim	onderbouw	0%
	middenbouw	0%
	bovenbouw	0%
Thuiszitters	onderbouw	0%
	middenbouw	0%
	bovenbouw	0%
Schorsing	onderbouw	0%
	middenbouw	0%
	bovenbouw	0%

Uitstroom schooljaar 2016-2017:

	%
gymnasium/atheneum	50%
havo	20%
vmbo TL/GL	10%
vmbo B/K	15%
praktijkonderwijs	0%

Uitstroom schooljaar 2017-2018:

	%
gymnasium/atheneum	20%
havo	30%
vmbo TL/GL	20%
vmbo B/K	30%
praktijkonderwijs	0%

Geboden extra ondersteuning afgelopen schooljaar op basis van de verschillende clusters van onderwijsbehoeften. Uitgedrukt in percentage van totaal aantal leerlingen.

Onderwijsbehoeften	Aantal / %	Onderwijsbehoeften	Aantal / %
specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.	10%	specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.	2%

specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.	15%	specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat de leerling naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.	0,5%
specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.	1%	specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verder gaat dan het bestaande curriculum.	20%
specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).	7%	specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij taalvaardigheden worden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.	5%
specifieke behoefte om het leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).	15%	anders, namelijk:	

3.6 Inrichting onderwijsondersteuning

3.6.1 Toetsen en testen

Weten wat de leerlingen al beheersen en aankunnen is heel belangrijk. Daarom hanteren wij het Cito onderwijs- en leerlingvolgsysteem (LOVS). In groep 2 nemen wij in januari de toets af en alleen bij leerlingen met een IV of V score doen we dit in juni nogmaals. Vanaf groep 3 worden alle leerlingen op onze school 2 maal per schooljaar getoetst. Deze toetsen zijn methode-onafhankelijk en landelijk genormeerd. Aan het begin van het schooljaar wordt de toetskalender aan het team overhandigd. Hierin staat vermeld welke toetsen in welke groepen worden afgenomen en in welke periode de afname plaatsvindt.

Op De Duif wordt in groep 1 en 2 gewerkt met de kleuteruniversiteit. Het observatie- en registratiesysteem KIIJK wordt gehanteerd. Door het hele jaar heen worden door de leerkrachten observaties gedaan in dit systeem, gekoppeld aan de themagroepsplannen. In januari en juni worden deze gegevens geregistreerd binnen het systeem. Alle uitkomsten zeggen iets over de mogelijkheden van het individuele kind. Deze gegevens worden genoteerd en komen in het dossier van de leerling dat ook bij de leerlingbesprekingen gebruikt wordt. Er kan naar aanleiding van het leerlingvolgsysteem (signalerende toetsen) extra onderzoek nodig zijn. Hiervoor gebruiken wij diagnostische toetsen om de problemen precies in kaart te brengen. Ook voor kinderen die meer begaafd zijn of voor kinderen die problemen hebben met plannen e.d. is dit van belang. Alle resultaten van niet-methode gebonden toetsen worden bewaard in het digitale administratie- en dossierpakket ESIS. In het protocol toetsafname staat beschreven op welke wijze de toetsen afgenomen worden.

3.6.2 Leerlingvolgsysteem (LVS)

Alle gegevens van de leerlingen (observaties, leerlingbesprekingen, oudergesprekken, testresultaten etc.) worden digitaal bewaard. Deze gegevens zijn toegankelijk voor de directie, het team van leerkrachten en op verzoek ter inzage op school voor de ouders/verzorgers. In het administratieprogramma van de Duif (ESIS) worden de resultaten van de methodeonafhankelijke toetsen bewaard. Via dit programma is het mogelijk om overzichten en trendanalyses te maken. Aan de hand van deze gegevens worden de groepsbesprekingen voorbereid.

3.6.3 Pedagogisch klimaat

Wij proberen een sfeer te scheppen waarin de kinderen met plezier naar school gaan en waarin ze elkaars cultuur waarderen en waarbij respect voor de ander voorop staat. Om dit te bereiken gebruiken we ook de methode Kanjertraining

KANVAS

KANVAS is een vragenlijst die wij voor iedere leerling tweemaal per jaar invullen: een keer in november en de tweede keer mei. Met de scores brengen wij de sociale competenties van onze leerlingen systematisch in kaart. De leerlingen uit de groepen 6, 7 en 8 vullen ook tweemaal per jaar de leerlingvragenlijsten in. Dit is een vragenlijst die zelfstandig ingevuld wordt. Deze wordt vergeleken met de lijst die de leerkrachten invullen. Met leerlingen die opvallen en uitvallen wordt een extra kindgesprek gevoerd om te bekijken wat deze leerlingen nodig hebben.

3.6.4 Bespreekmomenten

Drie keer per jaar vinden er groepsbesprekingen plaats tussen de intern begeleider en de groepsleerkracht. Alle kinderen van de betreffende groep worden dan besproken. Er worden afspraken gemaakt over de voortgang en verder begeleiding van de kinderen. Directie en intern begeleider en andere genodigden (het zorgteam van de school) komen bijeen om leerlingen met extra zorg te bespreken, om ontwikkelingen omtrent zorg bij te houden en te bespreken en om teamzorgvergaderingen voor te bereiden. Indien nodig wordt een externe orthopedagoog ingeschakeld om advies te geven. In de opbrengstgesprekken worden de resultaten twee keer per jaar op schoolniveau besproken. Op onze school wordt gebruik gemaakt van groepsplannen (blokplannen) op de gebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Deze plannen worden 2x per jaar gemaakt en 4x per jaar geëvalueerd en aangepast.

3.6.5 Leerlingen met extra zorg

Leerlingen met extra zorg zijn de leerlingen die op cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied meer zorg behoeven, dan de 'gemiddelde' leerling van De Duif. Dit kan zijn omdat op cognitief gebied, met name de vorderingen binnen de leerstof, de prestaties onder of ver boven het gemiddelde liggen of omdat het gedrag of de gezinssituatie van de leerling aanleiding geven tot extra zorg.

Indien een kind onvoldoende scoort op de methode gebonden toetsen, of de CITO-toetsing (IV-V niveau) zal een periode van extra begeleiding volgen. Er worden binnen het groepsplan eigen doelen opgesteld waar een periode van 3 maanden aan wordt gewerkt.

Wanneer er na deze extra begeleiding onvoldoende resultaat is behaald, worden er nieuwe doelen opgesteld en/of een Topdossier aangemaakt (zie hoofdstuk 2 en 5).

Voor leerlingen van groep 6 t/m 8 die een eigen leerlijn volgen, en dus niet meer met de groep mee de methode volgen, al of niet met ondersteuning, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Voor dyslectische leerlingen wordt m.b.t. de dyslectische problematiek geen OPP opgesteld; zij hebben wel recht op compenserende maatregelen, zie taalbeleidsplan.

De leerlingen die uitblinken hebben ook extra zorg nodig. Er wordt gewerkt met de leerlijn Levelwerk.

Als de gezinssituatie van de leerling aanleiding geeft tot extra zorg kan het schoolmaatschappelijk werk ingeschakeld worden of kunnen ouders m.b.v. de intern begeleider contact leggen met een externe hulporganisatie. Zo nodig wordt Veilig Thuis ingeschakeld.

3.6.6 Kinderen met lees- en/of spellingsproblemen

De kinderen worden vanaf groep 1 nauwgezet, systematisch gevolgd door middel van observatie. Vanuit deze signalering kan zo in een vroeg stadium extra ondersteuning worden ingezet.

Wanneer wordt een dyslexieonderzoek aangevraagd?

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ervoor gezorgd dat diagnostiek van dyslexie en behandeling van ernstige dyslexie uit de basisverzekering wordt bekostigd. Momenteel ligt deze bekostiging bij de gemeente. Dat betekent dat wij onze leerlingen met dyslexie een perspectief kunnen bieden als onze eigen inspanningen om deze kinderen te leren lezen onverhoopt onvoldoende blijken. Er worden bepaalde voorwaarden aan de school gesteld voordat de leerling een beroep kan doen op de regeling.

De school moet op het moment van doorverwijzen de volgende informatie leveren:

1. Toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem;
2. Beschrijving van de lees- en spellingproblemen (zie de richtlijnen van het protocol Leesproblemen en Dyslexie);
3. Signalering van de lees- en spelproblemen: datum, onderzoek (instrumenten en criteria, de resultaten en gegevens over de onderzoeker);
4. Inhoud en duur van de extra begeleiding;
5. Resultaten van de extra begeleiding en een beschrijving van het gebruikte evaluatie-instrumentarium, vaststelling van de stagnatie met vermelding van instrumentarium en normcriteria;
6. Argumentatie voor 'vermoedelijke dyslexie';
7. Vermelding en beschrijving van andere problematiek.

Er kan op school een taal/lees-onderzoek afgenomen worden indien dit voor de verdere ontwikkeling van een kind van wezenlijk belang is. Dit kan mogelijk resulteren in het aanvragen van een dyslexieonderzoek. De aanvraag hiervoor geschiedt alleen in overleg met en na overeenstemming binnen het zorgteam van de school. De scholen hebben een schoolbudget voor een beperkt aantal onderzoeken per jaar dat zorgvuldig wordt ingezet. Ouders zijn natuurlijk altijd vrij om zelf een onderzoek te financieren. Ondanks het feit dat de kinderen op de basisschool nauwlettend gevolgd worden, kan het voorkomen dat pas

in het voortgezet onderwijs duidelijk wordt dat een kind dyslectisch is. Dit gebeurt omdat deze kinderen in de basisschoolperiode voldoende mogelijkheden hebben om te compenseren.

3.6.7 Leerlingen met een doublure

In een enkel geval kan besloten worden een leerling te laten doubleren. Een doublure wordt overwogen onder voorwaarde dat de leerling door de doublure meer kansen zal krijgen in het vervoltraject op school. Doublures beogen dus een gunstig effect op de didactische en socialemotionele ontwikkeling. De criteria van een eventuele doublure zijn:

- Opbrengsten vanuit het leerlingvolgsysteem;
- Sociaal-emotionele zorg (observatie in de groep).

Als verwacht wordt dat een kind zal doubleren, worden de ouders tijdig op de hoogte gesteld. Het eerste gesprek rond een mogelijke doublure vindt op zijn laatst plaats in februari. Op zijn laatst in mei wordt definitief besloten tot een doublure. In het geval van een doublure wordt steeds een handelings- of begeleidingsplan opgesteld.

3.6.8 Zieke leerlingen

Als een leerling ziek is, wordt van de ouders verwacht dat de school tijdig wordt ingelicht. De ziekmelding wordt doorgegeven aan de leerkracht. Als een leerling niet afgemeld wordt, informeert de leerkracht bij de ouders naar de afwezigheid van het kind. Als een leerling een week ziek is, neemt de leerkracht contact op met het gezin.

In sommige gevallen kan het kind thuis toch gemist schoolwerk maken, dit in overleg met de ouders. In andere gevallen moet met schoolwerk gewacht worden tot het kind weer op school is. Om te voorkomen dat er hiaten in de kennisontwikkeling ontstaan, zorgt de leerkracht dat de gemiste instructie dan alsnog gegeven wordt. Bij langdurig zieke kinderen, langer dan 2 weken, wordt in overleg met de ouders en eventueel de intern begeleider een plan opgesteld m.b.t. schoolwerk om te voorkomen dat er grote hiaten in de kennisontwikkeling ontstaan. In dit plan wordt beschreven welk schoolwerk aan de orde gaat komen, wie de instructie verzorgt, hoe de verwerking plaatsvindt en hoe het contact tussen school en thuis gestalte krijgt.

Bij een ziekenhuisopname van een kind neemt de leerkracht contact op met de ouders en plant zo mogelijk een bezoek aan het ziekenhuis. Afhankelijk van de ernst van de aandoening en de duur van het verblijf geldt het beleid voor kortdurende ziekte of het beleid voor langdurig zieke kinderen.

3.6.9 Kleuterverlenging

Vanuit de wet geredeneerd moeten scholen in beginsel leerlingen die voor 1 januari op school zijn gestart als 4-jarige aan het eind van het volgende schooljaar door laten stromen naar het derde leerjaar. Voor leerlingen die daarna komen geldt dat zij tussen 8 en 8,5 jaar over hun basisschool doen. De leerlingen van voor januari doen er tussen de 7,5 en 8 jaar over. De inspectie hanteert deze beleidslijn (verlenging vanaf 5 jaar en 9 maanden). De school neemt beargumenteerde besluiten tot een extra jaar verlenging en stelt voor deze leerlingen individuele doelen op dat met de ouders wordt besproken.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- In iedere groep staat de planning voor die dag met bijbehorende doelen duidelijk zichtbaar voor alle leerlingen op het whitebord.
- De groepen 3 t/m 8 werken met een databord waarop de doelen voor de vakgebieden taal/spelling, rekenen en begrijpend lezen voor die periode staan.
- In de onderbouw is een gestructureerde leeromgeving ingericht door gebruik te maken van hoeken.
- De leerkrachten kunnen leerlingen voorbereiden met een wat-, waar- hoe- en met wie-stappenplan en zetten dit in om de volgende dag voor te bereiden, zeker wanneer de dag anders verloopt dan normaal.
- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling. Wat ga je doen? Hoe ga je dit doen? Wat als dit niet lukt?
- De leerling heeft in de groep een vaste werkplek, deze kan gevisualiseerd worden met een naamkaartje, foto of pictogram.
- Op school hebben wij de beschikking over twee study-buddy's, zodat de leerling afgeschermd van prikkels kan werken.
- In alle groepen liggen de materialen op een overzichtelijke en vaste plek. Mocht het voor een leerling nodig zijn, dan kan het eigen materiaal van de leerling in een apart bakje klaargelegd worden.
- Voor bepaalde leerlingen met werkhoudingsproblemen kan de zelfinstructiemethode van Meichenbaum ingezet worden.
- In iedere groep is er de beschikking over time-timers.
- In iedere groep wordt er gebruik gemaakt van (schouder)maatjes.
- De school betreft de ouders daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden.

Ambities

- Creëren van een time-out plaats

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Samen **met** de ouders, de leerling, leerkracht en intern begeleider is een ontwikkelingsperspectief (TOPdossier) opgesteld gericht op zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt. Dit doen wij met het HGW-kindplan en het voeren van kindgesprekken.
- De school onderwijst diagnosticerend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften, waaronder de leerstijl van de leerling.
- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing, toegespitst op de ontwikkeling van de leerling.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende leerstijlen.
- De leerlingen krijgen individuele aandacht tijdens onderwijstijd.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van de inzet van de Kanjertraining in alle groepen.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school signaleert en toetst voor bij kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.
- De school maakt gebruik van de materialen vanuit de methode Levelwerk, om leerlingen in de groepen te kunnen laten verrijken, verdiepen en verbreden.
- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren en door aandacht te besteden aan programmeren (Breinplein, leerlijn programmeren)
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door zichtbaar doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen.
- De school biedt de begeleidingsgroep 'leren leren' voor leerlingen voor wie het verrijkingsaanbod in de groep niet toereikend is en voor leerlingen met mindset- of motivatieproblemen. Binnen deze begeleidingsgroep wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een growth mindset en zullen de leerlingen werken aan uitdagende projecten, waardoor zij echt moeten leren. De ontwikkeling van hun executieve functies staat hierbij centraal.

Ambitie:

- De school is zich verder aan het oriënteren en scholen op een passend aanbod voor meer- en/of hoogbegaafden.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- In ons jaarplan hebben wij de keuze gemaakt om binnen de meervoudige intelligentie vooral aandacht te besteden aan het verbaal-linguistische deel.
- De school heeft bewust gekozen voor de taal- en spellingsmethode STAAL, omdat leerlingen bij deze methode echt met taal aan de slag gaan. Ze doen in de eerste weken van een blok kennis op en in de derde week gaan zij deze kennis verwerken in een eigen presentatie of publicatie. Staal laat leerlingen niet schrijven voor de leerkracht, maar maakt taal functioneel en realistisch.
- De school heeft de leeromgeving zo ingericht dat de klas is voorzien van diverse hulpmiddelen zoals woorden, symbolen, tafels, spellingregels, leesstrategieën enz.
- Vanuit de kleutergroepen werken wij met signaleringslijsten Logopedie, waardoor leerlingen snel de ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben. Wij hebben een vaste samenwerking met twee logopedisten.
- Zo nodig worden er in de groepen pictogrammen en gebaren te ondersteuning gebruikt.
- Bij instroom van leerlingen vanuit VVE (leerlingen met een dreigende achterstand op taalgebied, geïndiceerd door de GGD) is er een warme overdracht tussen de voorschool en basisschool.
- We hebben contacten met de ambulante begeleiding van Viertaal (vroeger REC 2), het audiologisch centrum en logopedisten.

Ambitie:

- De school wil graag een leerkracht opleiden tot taalcoördinator.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedrags-interventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft affectieve educatie en oplossingsgerichte interventietechnieken en oplossingsgerichte vaardigheden geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we door gebruik te maken van de Kanjertraining in alle groepen.
- De KANVAS-lijst (vanuit de Kanjertraining) wordt 2x per jaar afgenomen. Vanaf groep 6 vullen de leerlingen zelf ook de lijst in. De uitkomst wordt met de leerlingen besproken en er worden afspraken gemaakt. Hiernaast wordt er in de groepen 6 t/m 8 het sociogram ingevuld.
- De school hanteert een gedragsprotocol en een Pestprotocol. Hierbij blijft de positieve intentie van negatief gedrag in het zicht.
- In elke groep worden in het begin van het schooljaar klassenregels afgesproken en zichtbaar gemaakt.
- De school is bekend met de Check In Check Out methodiek en kan deze voor leerlingen waar nodig inzetten.

Ambitie:

- De school wil graag een leerkracht opleiden tot gedragsspecialist/Kanjercoördinator.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school werkt met het computergestuurde interventiemethode BOUW! Dit wordt bij ons op school ingezet vanaf midden groep 2, om leerlingen een voorschotbenadering te kunnen bieden op het leesonderwijs.
- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd. Dit doen wij met de methode Veilig Leren Lezen en Estafette
- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met de methode BOUW! en voor de hogere groepen werken wij met RALFI.
- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8. Dit doen wij met het Protocol Beginnende Geletterdheid en De Landelijke Protocollen Leesproblemen en Dyslexie.
- Voor leerlingen waarvan wij het vermoeden hebben van dyslexie stellen wij een dossier op en melden de leerling in samenwerking met ouders aan voor het vergoede traject van ONL bij de OBD.
- Bij de toetsen mogen de leerlingen met een dyslexieverklaring langer over de toets doen.
- Behalve het begrijpend lezen van het Cito mogen de andere toetsen worden voorgelezen door een leerkracht of door de computersoftware.
- Voor leerlingen die er behoefte aan hebben kunnen we de teksten vergroten.
- In school zijn er mee leesboeken, vergrote leesboeken en boeken met een technisch laag leesniveau maar inhoudelijk geschikt voor oudere leerlingen.

Ambitie:

- De school wil graag een leerkracht opleiden tot taalcoördinator.
- De leerlingen met een dyslexieverklaring krijgen een aangepaste beoordeling op de rapporten.

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch rekengesprekken te voeren en toetsen te analyseren.
- De school werkt volgens de principes van het diagnosticerend onderwijzen en handelingsgerichte procesdiagnostiek, waarbij het protocol ernstige reken-/wiskundeproblemen en dyscalculie (ERWD) leidend is. De intern begeleider neemt indien nodig een rekenonderzoek af en/of vraagt advies van de consultant.
- De school is in staat om de leerlingen in 3 subgroepen ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback die gericht is op het verhogen van de reken-wiskunde vaardigheden en betekenisverlening. Dit doen

we door gebruik te maken van de verlengde instructie en eventueel kan de onderwijsassistent hierbij ondersteunen.

- Er zijn verschillende rekenmaterialen ter ondersteuning van het rekenproces, zo hebben wij op school de materialen van Met Sprongen Vooruit voor de groepen 1 t/m 8 en de mappen van Maatwerk, Jamara rekenen.
- Groot aantal leerkrachten die specifieke nascholing op rekengebied hebben gevolgd.

Ambitie:

- Scholing rekencoördinator binnen de school.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De school heeft een invalidentoilet.
- De school beschikt over hulpmiddelen voor vergroting teksten voor slechtzienden.
- De school beschikt over een handelingsprotocol voor verstrekking en toediening van medicatie en medisch handelen op verzoek.
- De school beschikt over een onderwijsassistent die zich heeft gespecialiseerd in leerlingen met een visuele beperking.
- De school heeft contacten met de ambulante begeleiding van VISIO.
- De leerling krijgt een vaste plek in de groep met goed zicht op het bord.
- Per leerling wordt gekeken wat de leerling nodig heeft en worden zo mogelijk de aanpassingen gerealiseerd.
- De school biedt wekelijks in samenwerking met fysiotherapiepraktijk Heiloo de mogelijkheid om op school tijdens lesuren fysiotherapie te krijgen.
- We hebben contacten met de ambulante begeleiding van Viertaal (vroeger REC 2), het audiologisch centrum en logopedisten.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
 - Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij aan de hand van de Meichenbaum-methode.
 - Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken. De kinderen leren zelf een stappenplan te maken en stappen af te vinken.
 - Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij met een thermometer, een stop-denk-doe-methode, buitenspelen met een kaart.
 - Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij door regelmatig gezelschapsspellen te spelen.

- Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij door de leerling een maatje te geven dat hier geen moeite mee heeft.
- Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Dit doen wij door samen met de leerling een afvinklijst te maken en gebruik te maken van een agenda. Wat eerst, wat daarna.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie.
- Organisatie: informatie en materialen ordenen. Dit doen wij door bijvoorbeeld een vak een kleur te geven, een foto van 'hoe ziet mijn werkplek eruit'/ 'hoe ziet mijn opgeruimde la eruit'.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.
- Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.
- De school voorziet regelmatig in het spelen van gezelschapsspelen en de leerkracht neemt hierbij een coachende houding aan.
- Kinderen met weinig zelfvertrouwen kunnen deelnemen aan: Playing for Success of de Sta Sterk Traingen.

10. Andere ondersteuningsbehoefte, namelijk:

Leerlingen die langdurig ziek zijn.

Leerkrachten hebben regelmatig te maken met zieke leerlingen in hun groep. Vaak gaat het om een kortdurende afwezigheid. Helaas zijn er ook leerlingen die door een chronische of acute ernstige ziekte beperkt of helemaal niet naar school kunnen. De school heeft ervaring met diabetes, ernstige allergie en leerlingen die opgenomen moet worden in het ziekenhuis. De leerkrachten zijn geschoold over de verschillende ziektebeelden en er zijn afspraken gemaakt over het toedienen van medicatie (zie protocol). Leerlingen die in het ziekenhuis verblijven, ontvangen, zover als mogelijk onderwijs in het ziekenhuis zelf. De school is en blijft, echter, verantwoordelijk voor de gang van zaken betreffende het bieden van onderwijs aan de leerling.

1. De leerling is een korte periode ziek en verblijft thuis (ongeveer 3 weken).

Taak van de leerkracht:

- Onderhoudt het contact met de leerling en de ouders/verzorgers.
- Stelt, indien de ziekte het toelaat, een huiswerkprogramma op.
- Informeert, in voorkomende gevallen, de directeur, intern begeleider en informeert de overige teamleden

2. De leerling is voor een langere periode ziek dan 3 weken ziek, en verblijft thuis.

Taak van de leerkracht:

- Meldt de leerling bij de directeur, intern begeleider en informeert de overige teamleden.
- Onderhoudt het contact met de leerling en de ouders/verzorgers.
- Stelt, indien de ziekte het toelaat, een huiswerkprogramma op.
- Draagt zorg voor de uitvoering van het begeleidingsplan.

- Informeert de intern begeleider over het verloop van de uitvoering van het begeleidingsplan.

Taak van de intern begeleider:

- Neemt contact op met de ouders/verzorgers
- Biedt de leerkracht ondersteuning bij het opstellen van het begeleidingsplan
- Informeert de directeur over het verloop van de begeleiding.

3. De leerling wordt voor langere periode opgenomen in het ziekenhuis.

Taak van de leerkracht:

- Meldt de leerling bij de directeur, intern begeleider en informeert de overige teamleden.
- Onderhoudt het contact met de leerling en de ouders/verzorgers.
- Stelt, indien de ziekte het toelaat, een huiswerkprogramma op.
- Draagt zorg voor de uitvoering van het begeleidingsplan.
- Informeert de interne begeleider over het verloop van de uitvoering van het begeleidingsplan.

Taak van de interne begeleider:

- Neemt contact op met de ouders/verzorgers
- Biedt de leerkracht ondersteuning bij het opstellen van het begeleidingsplan
- Vraagt ondersteuning aan de productgroep manager Consulenten Zieke leerlingen van de OBD of Heliomare.
- Informeert de directeur over het verloop van de begeleiding.

Bron: clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan. We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uw kind komt daarom in de leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan opgesteld: één kind, één plan. We kunnen ervoor kiezen het TOPdossier, voormalig groeidocument, deel A en B te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse. Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking – ook als het goed gaat. Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt één van de consultants van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overeenstemmingsgesprek en de evaluatie.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt. De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school
- Onderwijsassistent

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier (voorheen: groeidocument).

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier. Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier

Het TOPdossier...

- ... geeft een goed beeld van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- ... is gespreksleidraad bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- ... bevat, indien aan de orde, het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling.
- ... biedt eenduidigheid en onderbouwing van vervolgstappen.
- ... biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – één kind, één plan.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding groeidocument' en 'Stappen, procedures en routes' (zie bijlage). Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Onderstaande ondersteuning kunnen wij niet schoolbreed bieden:

- Grensoverschrijdend, agressief, onvoorspelbaar gedrag (verbaal / non-verbaal)
- Depressies
- Psychiatrische stoornissen (GTS/ CD)
- DCD dyspraxie coördinatie ontwikkelingsstoornis
- Gebarentaal
- Braille

7. Bijlagen

Op school in te zien:

1. TOPdossier, stappen en procedures
2. Toetskalender en afspraken bij de toetskalender
3. Protocol verlengen en versnellen
4. Verzuimbeleid
5. Klachtenprotocol
6. Anti-pestprotocol
7. Protocol voor medische handelingen
8. Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
9. Protocol PO-VO
10. Protocol leerlingdossier en privacy
11. Dyslexieprotocol
12. Protocol voor ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)